

1653/2015. (IX. 14.) Korm. határozat

az Országos Fogytékosságügyi Program végrehajtásának 2015-2018. évekre vonatkozó Intézkedési Tervéről

1. A Kormány

a) elfogadja az Országos Fogytékosságügyi Program végrehajtásának 2015-2018. évekre vonatkozó - az Országos Fogytékosságügyi Programról (2015-2025.) szóló 15/2015. (IV. 7.) OGY határozat alapján készített, az 1. mellékletben foglalt - Intézkedési Tervét (a továbbiakban: Intézkedési Terv);

b) felhívja az érintett minisztereket, hogy az Intézkedési Tervben foglalt feladatok végrehajtásáról készítsenek beszámolót, és azt küldjék meg az emberi erőforrások miniszterének;

Felelős: érintett miniszterek

Határidő: 2019. május 31.

c) felhívja az emberi erőforrások miniszterét, hogy a b) pontban foglaltak szerint elkészített beszámolók alapján készítse jelentést a Kormány számára az Intézkedési Tervben foglalt feladatok végrehajtásáról;

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2019. október 31.

d) felhívja az emberi erőforrások miniszterét, valamint a nemzetgazdasági minisztert, hogy működjenek együtt az egyes intézkedések végrehajtásához szükséges költségvetési források tervezése és azok biztosítása érdekében a rendelkezésre álló források figyelembevételével.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
nemzetgazdasági miniszter

Határidő: folyamatos

2. A Kormány

a) felhívja az emberi erőforrások miniszterét, hogy koordinálja az Országos Fogytékosságügyi Program és az annak megvalósítását elősegítő Intézkedési Terv végrehajtását;

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: folyamatos

b) felhívja az érintett minisztereket, hogy az emberi erőforrások miniszterének megkeresésére a szükséges adatok és információk rendelkezésre bocsátásával segítsék elő az Intézkedési Terv tárcaközi koordinációját, és biztosítsák az intézkedések folyamatos nyomon követését.

Felelős: érintett miniszterek

Határidő: folyamatos

3. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

 4. ¹

1. melléklet az 1653/2015. (IX. 14.) Korm. határozathoz

Az Országos Fogyatékosügyi Program végrehajtásának 2015-2018. évekre vonatkozó Intézkedési Terve

1. A fogyatékos emberek társadalmi befogadását támogató szakmai fejlesztések

1.1. A köznevelés rendszerén belül szemléletformáló programokat kell indítani a fogyatékos személyek, valamint a fogyatékos személyeket képviselő érdekvédelmi szervezetek bevonásával a gyermekek, tanulók, a pedagógusok, óvodapedagógusok és a szülők érzékenyítése érdekében.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2017. december 31.

Forrás: a finanszírozás tervezett forrása az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (a továbbiakban: EFOP), melyről az éves fejlesztési keretek során születik döntés

1.2. A társadalom érzékenyítése érdekében szemléletformáló programokat kell indítani - különös tekintettel a fogyatékos személyek társadalmi inklúziójának megvalósulására - a Család, Esélyteremtési és Önkéntes Házak országos hálózata, a fogyatékos személyek, valamint a fogyatékos személyeket képviselő érdekvédelmi szervezetek bevonásával.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: folyamatos

Forrás: központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 20/20/3 és 20/30/25/5 sor

1.3. Országos kutatás útján fel kell tárni a pszichoszociális fogyatékossgal élő személyek körét, társadalmi és munkaerő-piaci helyzetét, az általuk igényelt szolgáltatások körét és jellegét.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2017. december 31.

Forrás: központi költségvetés

1.4. Szakmai szervezetek bevonásával ágazati együttműködés keretében kell szakmai fejlesztési javaslatot kidolgozni a pszichoszociális fogyatékos személyekhez kapcsolódó egészségügyi és szociális szolgáltatások fejlesztésének lehetőségeiről.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2018. december 31.

Forrás: forrást nem igényel

2. Egészségügy

2.1. A fogyatékos személyek egészségügyi ellátásában résztvevő orvosok és szakdolgozók fogyatékossg-specifikus felkészítése érdekében az információátadást és kompetenciafejlesztést megcélzó továbbképzési programterveket kell kidolgozni és tájékoztató kiadványokat kell készíteni.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2018. december 31.

Forrás: központi költségvetés

2.2. Javítani kell a fogyatékos személyek egészségügyi ellátásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférését, ennek érdekében a betegszervezetek, valamint a fogyatékos személyeket képviselő érdekvédelmi szervezetek bevonásával kell felmérni a különböző fogyatékossgal élő gyermekek és felnőttek szűrő- és egyéb diagnosztikai vizsgálatokhoz való hozzáférését. A felmérés eredményeire alapozva – a helyi sajátosságok figyelembevételével – programokat kell kidolgozni a szolgáltatások elérhetőségének javítása érdekében.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: a finanszírozás tervezett forrása az EFOP, melyről az éves fejlesztési keretek során születik döntés

2.3. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 12. § (4) bekezdésében rögzített kötelezettség végrehajtása érdekében nyilvános, akadálymentes, elektronikusan hozzáférhető tájékoztató felületet kell létrehozni.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2015. december 31.
Forrás: központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 20/20/6 sor

2.4. Meg kell vizsgálni a méltányosságból nyújtott támogatással kölcsönözhető gyógyászati segédeszközök körének bővítési lehetőségét.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2017. december 31.
Forrás: központi költségvetés

2.5. Munkacsoport keretében át kell tekinteni a támogató technológiai eszközök hozzáféréseinek feltételeit, valamint a támogatással igénybe vehető eszközök körét, el kell különíteni az életvitelt segítő, valamint a gyógyászati segédeszközök fogalmát. Meg kell vizsgálni a támogató technológiai eszközök kölcsönzés keretében való hozzájutásának feltételeit, és javaslatokat kell kidolgozni annak érdekében, hogy az igénylők a valós szükségletüknek megfelelő eszközökhöz jussanak.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: forrást nem igényel

3. Korai fejlesztés, oktatás, képzés

3.1. Az egyenlő minőségű koragyermekkorai intervenciós szolgáltatásokhoz való területileg egyenletes hozzáférés biztosítása érdekében növelni kell a területen dolgozó szakemberek számát, ágazatközi együttműködést és egységes eljárásrendet kell kialakítani. A gyermekút nyomon követését szolgáló korszerű adatstruktúrát kell kidolgozni, valamint az érintett ágazatok háttérintézményei által kezelt adatbázisok átjárhatóságával a szülők és a szakemberek számára létre kell hozni egy egységes tájékoztatási rendszert.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: EFOP 1. prioritás 9. konstrukció

3.2. Jogszabályi előírások révén kell megerősíteni a gyermekjóléti szolgáltatás koragyermekkorai intervencióban - különösen az egészségügyi szolgáltatásokhoz, családtervezési, pszichológiai, nevelési, mentálhigiénés tanácsadáshoz való hozzáférést segítő feladatok során - betöltött ügyfélirányító szerepkörét, a szolgáltatás országos elérhetőségének biztosítását és megfelelő színvonalú ellátását.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: központi költségvetés

3.3. Képzési programokat kell kidolgozni a koragyermekkorai intervenciók szolgáltatásokban résztvevő valamennyi szakember kompetenciafejlesztése, szemléletformálása és a családokkal való partneri együttműködésük kialakítása érdekében.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: EFOP 1. prioritás 9. konstrukció

3.4. Az inkluzív oktatás feltételeinek megteremtése érdekében munkacsoport keretében kell feltérképezni és elemezni az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat jelenlegi rendszerét. Meg kell határozni a fejlesztések új irányait és szabályozási javaslatot kell kidolgozni, amely az inkluzív oktatás szervezeti kereteinek kialakítását alapozza meg.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2016. december 31.
Forrás: forrást nem igényel

3.5. A 3.4. alpont szerinti intézkedés eredményeinek figyelembevételével programot kell indítani az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat szakmai protokolljainak és tárgyi eszközeinek fejlesztése érdekében.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: a finanszírozás tervezett forrása az EFOP, melyről az éves fejlesztési keretek során születik döntés

3.6. Fejleszteni kell a pedagógiai szakszolgálati intézményrendszert, ennek keretében különösen szükséges a megújuló szakszolgálati feladatok megsegítése, az egységes protokollok implementációjának vizsgálata, az infrastrukturális feltételek javítása.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: a finanszírozás tervezett forrása az EFOP, melyről az éves fejlesztési keretek során születik döntés

3.7. A tehetség felismerése és társadalmi hasznosulása érdekében támogatni kell a fogyatékos fiatalokat integráló tehetségsegítő programokat, valamint a fogyatékos fiatalok tehetségsegítő programokban való részvételét.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: folyamatos
Forrás: központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

3.8. Meg kell teremteni a köznevelési, az egészségügyi és a szociális továbbképzési rendszer fogyatékossgal érintett képzéseinek kapcsolódási pontjait, az elérhető kreditek kölcsönös elismertetésével gondoskodni kell azok átjárhatóságáról, össze kell hangolni az ágazati képzési jogszabályokat.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: a finanszírozás tervezett forrása az EFOP, melyről az éves fejlesztési keretek során születik döntés

3.9. A középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók, továbbá a szakképzésből kiszoruló vagy arra még nem felkészült enyhe értelmi fogyatékos tanulók munkaerő-piaci esélyeinek javítása érdekében meg kell teremteni a piacképes ismereteket biztosító hatékonyabb gyakorlati képzések jogszabályi keretét.

Felelős: emberi erőforrások minisztere nemzetgazdasági miniszter
Határidő: 2016. december 31.
Forrás: központi költségvetés

3.10. A fogyatékos fiatalok felsőoktatásban való részvételének elősegítése és lemorzsolódásuk megelőzése érdekében egyénre szabott komplex szolgáltatásokat kell kidolgozni és bevezetni, meg kell teremteni a fogyatékosügyi koordinátorok országos hálózatát, tevékenységüket ajánlásokkal, jó gyakorlatok bemutatásával kell segíteni.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2017. május 31.
Forrás: fogyatékos hallgatók után járó kiegészítő támogatás

3.11. Elő kell segíteni a fogyatékosügyi, hozzáférhetőségi, rehabilitációs ismeretek beépülését a releváns felsőoktatási képzésekbe.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2017. augusztus 31.
Forrás: forrást nem igényel

3.12. El kell készíteni a magyar jelnyelv sztenderdizációját és nyelvészeti leírását.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2015. október 31.
Forrás: Társadalmi Megújulás Operatív Program (a továbbiakban: TÁMOP) 5.4.6./B-13/1-2013-0001 azonosító jelű, „JelEsély: A magyar jelnyelv sztenderdizációjának elméleti és gyakorlati lépései” című kiemelt projekt

3.13. Az érintett szakmai és civil szervezetek bevonásával ágazatközi munkacsoportot kell létrehozni a bilingvális oktatás bevezetése feltételrendszerének, ütemezésének, valamint a szükséges képzések, tananyagok, módszertan rendszerének kidolgozása érdekében.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: azonnal
Forrás: forrást nem igényel

3.14. Projektet kell indítani a bilingvális oktatási módszer bevezetésének és a magyar nyelv oktatásának megalapozása, személyi feltételeinek megteremtése, valamint a bilingvális oktatáshoz szükséges módszertan és tananyagok kidolgozása érdekében.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2016. március 31.
Forrás: a finanszírozás tervezett forrása az EFOP, melyről az éves fejlesztési keretek során születik döntés

3.15. Annak érdekében, hogy a fogyatékos fiatalok a jövőbeni munkájuk szempontjából releváns kompetenciákat biztosító gyakorlati képzésekben részesüljenek, meg kell vizsgálni az egyéni képességeikhez igazodó, beilleszkedésüket elősegítő program indításának lehetőségét és annak feltételeit, amely támogatja a későbbi nyílt munkaerőpiacra történő belépésüket.

Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter
nemzetgazdasági miniszter
emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2015. december 31.
Forrás: forrást nem igényel

4. Foglalkoztatás

4.1. Meg kell vizsgálni a fogyatékos és a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának növelése érdekében az atipikus foglalkoztatás nyújtotta lehetőségeket, az ellátható tevékenységeket. A vizsgálat alapján meg kell határozni az atipikus foglalkoztatás speciális szervezési igényeit, foglalkoztatási formáktól függően fel kell mérni a koordinációs feladatokat, szükséges eszközbeszerzési igényeket, valamint a potenciális munkavállalók megfelelő felkészítéséhez szükséges képzeteket, átképzéseket.

Felelős: emberi erőforrások minisztere nemzetgazdasági miniszter
Határidő: 2016. évtől folyamatosan
Forrás: EFOP 1. prioritás
Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (a továbbiakban: GINOP) 5. prioritás

4.2. A fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek munkalehetőségeinek bővítése, valamint szélesebb körű nyílt munkaerő-piaci elhelyezése érdekében fenn kell tartani a foglalkoztatást segítő szolgáltatások országos hálózatát és módszertani központját, továbbá a média és a közigazgatási szervek bevonásával népszerűsítő programokat szükséges szervezni a munkáltatók szemléletváltása, a célcsoportba tartozó személyek foglalkoztatási lehetőségeinek megismerése érdekében.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
nemzetgazdasági miniszter
belügyminiszter
Miniszterelnökséget vezető miniszter
Határidő: folyamatos, a szolgáltató hálózat és a kommunikáció esetében 2015. december 31.
Forrás: a TÁMOP 5.3.8 azonosító jelű, „A leghátrányosabb helyzetű csoportok munkaerő-piaci esélyeinek növelése érdekében motiváló képzések és kapcsolódó szolgáltatások támogatása” elnevezésű projekt A1, A2 komponense; az Alternatív Munkaerő-piaci Szolgáltatások, melynek finanszírozása 2015-ben a központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 20/46 Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásával összefüggő bértámogatás sorról történik; EFOP 1. prioritás

4.3. A munkáltatókkal szélesebb körben meg kell ismertetni a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat által működtetett Virtuális Munkaerő-piaci Portált, ezen keresztül a munkaerő-piaci szolgáltatásokat, valamint a rehabilitációs hatóságok szolgáltatásait, amely lehetőséget kínál a munkáltatók részére a fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek számára felajánlott nyílt munkaerő-piaci álláshelyeik bejelentésére.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: 2015. évtől folyamatosan
Forrás: központi költségvetés XV. Nemzetgazdasági Minisztérium fejezet, 1/1/3 sor

4.4. Támogatni kell a fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek munkavégzésük helyére történő eljutását, a munkavégzést segítő, lehetővé tevő speciális eszközök, berendezések beszerzését, a munkahelyek megfelelő, szükség és igény szerinti adaptációját. Mindezeket a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását elősegítő projektekben elszámolható költségként kell szerepeltetni.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
emberi erőforrások minisztere
Miniszterelnökséget vezető miniszter
Határidő: 2017. évtől kezdődően
Forrás: a finanszírozás tervezett forrása a GINOP 1. prioritás, melyről az éves fejlesztési keretek tervezése során születik döntés, EFOP 1. prioritás

5. Szociális szolgáltatások és ellátások

5.1. Támogatni kell az integrált bölcsődei és óvodai ellátást, ennek megalapozására meg kell vizsgálni a fogyatékos gyermekek megfelelő ellátásának feltételeit és az ellátásuk szükségleteit annak érdekében, hogy a fogyatékos gyermekek minél nagyobb számban vehessék igénybe a szolgáltatásokat. A vizsgálatot követően szolgáltatásfejlesztési javaslatokat kell megfogalmazni.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2016. december 31.
Forrás: forrást nem igényel

5.2. Meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy a bölcsődei ellátási formán túl, a napközbeni ellátás egyéb formáinál miként lehet ösztönözni a szolgáltatókat a sajátos nevelési igényű, fogyatékos gyermekek ellátására. A vizsgálat eredményeire alapozva fejlesztési javaslatokat kell kidolgozni.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
nemzetgazdasági miniszter
Határidő: 2016. szeptember 30.
Forrás: központi költségvetés

5.3. A fogyatékos személyek nappali ellátása tekintetében fel kell mérni az elérhető szolgáltatások hatékonyságát és azok országos lefedettségét.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2015. szeptember 30.
Forrás: forrást nem igényel

5.4. Szabályozási szinten kell lehetővé tenni a fogyatékos személyek részére a szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítését, fejlesztését, különös tekintettel a nappali ellátást biztosító intézményekre.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
nemzetgazdasági miniszter

Határidő: folyamatosan
Forrás: Terület- és Településfejlesztési Operatív Program

5.5. Felül kell vizsgálni a fogyatékos emberek személyes életvezetését, önálló életvitelét támogató szociális szakemberek képzését, és szükség esetén módosítani, fejleszteni kell a szakemberek képzési követelményeit – ennek részeként meg kell jeleníteni a fogyatékoságüghöz kapcsolódó ágazatok (kiemelten az egészségügy, az oktatás, a foglalkoztatás) szakmai, módszertani ismereteit –, továbbá bővíteni kell a képzésekbe bevont szakemberek körét.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2017. évtől folyamatosan
Forrás: az EFOP 3.8.2. azonosító jelű, „Szociális humán erőforrás fejlesztése fenntartótól függetlenül” elnevezésű projekt

5.6. Fel kell mérni az idősek otthonaiban az intézményi jogviszonnyal rendelkező fogyatékos személyek számát, továbbá számszerűsíteni kell az idősek otthonaiban és a fogyatékos személyek otthonaiban a szolgáltatást igénybe vevők között mutatkozó átfedéseket.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2016. december 31.
Forrás: forrást nem igényel

5.7. Fejleszteni kell az autista személyek ellátásában szereppel bíró szolgáltatásokat, támogatni kell az autizmus specifikus szolgáltatások kialakítását, javítani kell az autista személyek és családjaik számára a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: a finanszírozás tervezett forrása az EFOP, melyről az éves fejlesztési keretek során születik döntés

5.8. Folytatni kell a fogyatékos személyek, valamint a pszichoszociális fogyatékosággal élő személyek átmeneti és rehabilitációs intézményeinek korszerűsítését.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: a finanszírozás tervezett forrása az EFOP, melyről az éves fejlesztési keretek során születik döntés

5.9. A fogyatékos személyek saját lakókörnyezetükben való ellátásának elősegítése érdekében fejleszteni kell a támogató szolgáltatás infrastruktúráját, gondoskodni kell új gépjárművek beszerzéséről, valamint a meglévő gépjárműpark cseréjéről és karbantartásáról. Növelni kell a támogató szolgáltatások kapacitását, biztosítani kell a szolgáltatás országos lefedettségét és fogyatékoságtípustól függetlenül biztosítani kell a szolgáltatáshoz való egyenletes, egyenlő esélyű hozzáférést.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

5.10. Folyamatosan biztosítani kell a súlyos fogyatékos személyek fogyatékosági támogatásának és a vakok személyi járadékának évenkénti emelését.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
nemzetgazdasági miniszter

Határidő: évenként, a nyugdíjmelés időpontjának megfelelően
Forrás: központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

5.11. Át kell tekinteni az ápolási díj szabályrendszerét, különös tekintettel a jelenlegi széttagolt állapotvizsgálati rendszer egységesítése, valamint az ápolási díjban részesülők szociális biztonságának erősítése szempontjából.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2016. június 30.
Forrás: forrást nem igényel

5.12. Munkacsoport keretében át kell tekinteni a megváltozott munkaképességű személyek számára nyújtott ellátások szabályozását, valamint a szociális foglalkoztatás szabályrendszerét az ellátásokban részesülők szociális biztonságának erősítése, valamint annak érdekében, hogy az ellátások hatékonyabban támogassák a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását. Ennek keretében megvalósul a megváltozott munkaképességű emberek részére biztosított szociális foglalkoztatási rendszer átalakítása.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2016. június 30.
Forrás: forrást nem igényel

6. Komplex rehabilitáció

6.1. Továbbképzési programok kidolgozásával és kapcsolódó képzések indításával fejleszteni kell a felnőtt korú fogyatékos személyek komplex minősítését végző, szakértői bizottságokban dolgozó szakemberek fogyatékoság specifikus kompetenciáját.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. évtől folyamatosan
Forrás: a finanszírozás tervezett forrása az EFOP, melyről az éves fejlesztési keretek során születik döntés

6.2. A fogyatékossgal élő és megváltozott munkaképességű személyek ellátásaihoz kapcsolódó minősítési folyamatok racionalizálása, fejlesztése, hatékonyságának növelése érdekében, munkacsoport keretében kell áttekinteni a komplex minősítés folyamatát.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Miniszterelnökséget vezető miniszter
Határidő: 2015. december 31.
Forrás: központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

6.3. Fejleszteni kell a felnőttkorban látássérülté vált személyek számára elemi rehabilitációs szolgáltatást nyújtó szervezetek kapacitását.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2016. december 31.
Forrás: központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 20/20/8 sor

6.4. Munkacsoportot kell létrehozni a Funkcióképesség, fogyatékossg és egészség nemzetközi osztályozása (FNO) gyakorlati alkalmazása feltételeinek vizsgálata céljából.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2017. december 31.
Forrás: forrást nem igényel

6.5. A komplex rehabilitáció hatékonyságának növelése és a rehabilitációs életút folyamatának nyomon követhetősége érdekében végre kell hajtani azokat az informatikai fejlesztéseket, amelyek az adatbázisok összekapcsolásával és megfelelő rendszerezésével – az adatvédelmi szempontokra figyelemmel – alkalmasak naprakész információkat tartalmazó központi információs felület kialakítására.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Miniszterelnökséget vezető miniszter
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: a finanszírozás tervezett forrása az EFOP, melyről az éves fejlesztési keretek során születik döntés

6.6. Elő kell készíteni a látássérült személyek elemi rehabilitációjának szakmai tartalmát szabályozó jogszabály tervezetét, valamint meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy az elemi rehabilitációs szolgáltatás a jövőben valamennyi fogyatékosági csoport számára elérhető legyen.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2016. december 31.
Forrás: forrást nem igényel

6.7. Át kell tekinteni a fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek foglalkozási rehabilitációjában részt vevő szakemberek jogszabályban előírt képzettségi követelményeit és a rehabilitációs szükségletekhez, feladatokhoz igazodóan kell azokat módosítani.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Miniszterelnökséget vezető miniszter
nemzetgazdasági miniszter
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: forrást nem igényel

7. Önrendelkezés, önálló életvitel

7.1. Át kell tekinteni a támogatott döntéshozatalra vonatkozó bírósági és gyámhatósági jogalkalmazói gyakorlatot, ennek alapján az érintett érdekvédelmi szervezetek bevonásával képzéseket kell kidolgozni és indítani a bírák, igazságügyi orvosszakértők, gyámhatóságok, szociális, valamint egészségügyi intézményekben dolgozó szakemberek, gyermekvédelmi gyámok, továbbá a hivatásos támogatók és a hivatásos gondnokok részére.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
igazságügyi miniszter
Miniszterelnökséget vezető miniszter
Határidő: 2016. évtől folyamatosan
Forrás: központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 20/18 és 20/8 sor

7.2. Létre kell hozni egy ágazatközi, az érintett civil résztvevőkkel kiegészített munkacsoportot a lakás és lakókörnyezet akadálymentesítésének támogatási rendszerére vonatkozó felülvizsgálat, valamint a támogatási rendszer átalakítására vonatkozó javaslat kidolgozása céljából.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Miniszterelnökséget vezető miniszter
nemzetgazdasági miniszter
Határidő: 2016. április 15.
Forrás: forrást nem igényel

7.3. Létre kell hozni azt a szakmai műhelyt, amely a szociális intézmény férőhely kiváltás koordinatív-módszertani támogatását biztosítja.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2016. december 31.
Forrás: az EFOP 1.9.1. azonosító jelű, „Szociális intézményi férőhelykiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása, a kiváltásra történő képzés és felkészítés biztosítása” elnevezésű projekt

7.4. Az előző évek tapasztalataira alapozva felül kell vizsgálni a férőhelykiváltással és a támogatott lakhatással kapcsolatos jogszabályi környezetet a fogyatékos gyermekekre is figyelemmel.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2015. december 31.
Forrás: forrást nem igényel

7.5. Projektet kell indítani a tartós bentlakást nyújtó szociális intézményi férőhelyek személyközpontú, tényleges kiváltása, valamint a kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése érdekében.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: a finanszírozás tervezett forrása az EFOP, melyről az éves fejlesztési keretek során születik döntés

8. Fogyatékos személyek és családjaik

8.1. Az egészségfejlesztési irodák továbbfejlesztésére és számának növelésére irányuló projekt részeként javítani kell a fogyatékos személyek és családtagjaik egyenlő esélyű hozzáférését az irodák szolgáltatásaihoz.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: folyamatos
Forrás: központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 20/10/2 sor és EFOP 1. prioritás 8. konstrukció

8.2. A fogyatékos személyek és az őket otthonukban ellátó hozzátartozók munkaerő-piaci re-integrációja érdekében olyan ösztönző-rendszereket kell kidolgozni, amelyek megfelelően motiválják a munkáltatókat a rugalmas foglalkoztatási formák alkalmazására.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: 2017. december 31.
Forrás: a GINOP 5.3.2. azonosító jelű, „A rugalmas foglalkoztatás elterjesztése a konvergencia régiókban - rugalmas, családbarát foglalkoztatási módszerek bevezetése a munkáltatóknál” program

8.3. Projektet kell indítani a fogyatékos emberek és családjaik otthonában nyújtott időszakos kísérés és ellátás szolgáltatás országos lefedettségének biztosítása érdekében, ennek keretében növelni kell a nyújtott szolgáltatási óraszámok és a szolgáltatásba bevont családok számát.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2017. évtől folyamatosan
Forrás: a finanszírozás tervezett forrása az EFOP, melyről az éves fejlesztési keretek során születik döntés

8.4. Komplex programokat és helyi pályázatokat kell kidolgozni a fogyatékos gyermekek nevelő családok, valamint a fogyatékos szülők mentálhigiénés támogatása érdekében.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2015. évtől folyamatosan
Forrás: központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 20/16/7 sor és az EFOP 1.2.1. azonosító jelű, „Védőháló a családokért” elnevezésű projekt

8.5. Meg kell vizsgálni, hogy az alapfokú oktatási intézménybe járó gyermekek fogyatékos szülője számára miként lehet biztosítani a gyermek által használt tankönyvek egyenlő esélyű hozzáférhetőségét.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2016. december 31.
Forrás: forrást nem igényel

9. Közlekedés

9.1. Fejleszteni kell az egyenlő esélyű hozzáférés feltételeit a menetrendszerinti közösségi közlekedésben, ez magába foglalja a személyszállításban részt vevő járművek, a pályaudvarok, az állomás és a megállóhely személyforgalom lebonyolítására és kiszolgálására szolgáló részeinek hozzáférhetőségét.

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: központi költségvetés

9.2. Figyelemmel kell kísérni a közlekedés hozzáférhetőségét érintő nemzetközi egyezményekből, európai uniós normákból, valamint ajánlásokból adódó feladatokat, biztosítani kell a hazai szabályozási környezet és az ezekből adódó feladatok összehangolását.

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: folyamatosan
Forrás: központi költségvetés

10. Sport, kultúra, turizmus

10.1. Fejleszteni kell a fogyatékos személyek hazai és nemzetközi versenysportját, valamint bővíteni kell a rendelkezésre álló speciális sporteszközök körét, továbbá biztosítani kell a sportegészségügyi hálózathoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: központi költségvetés

10.2. Fejleszteni kell a fogyatékos személyek terápiás, rehabilitációs jellegű sportoktatását és a kapcsolódó sporttevékenységek fogyatékos személyek számára is egyenlő eséllyel való hozzáférhetőségét.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: központi költségvetés

10.3. Aktualizálni kell a 2009-ben készített, fogyatékos emberek szabadidős utazási szokásaira vonatkozó éves kutatást, így a vendégkör sajátos turisztikai szolgáltatási igényeinek ismeretében lehetőség nyílik az egyes fogyatékoságtípusok szerinti elvárások alapján akadálymentesnek minősülő turisztikai szolgáltatások azonosítására és a nemzeti turisztikai marketing szervezet (Magyar Turizmus Zrt.) online adatbázisában hozzáférhetővé tételére. A fogyatékos turisták magas színvonalú kiszolgálása érdekében bővíteni kell a turisztikai szolgáltatók akadálymentes turizmussal kapcsolatos ismereteit, és szemléletformáló programokkal kell támogatni őket.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. május 31.
Forrás: Turisztikai célleírányzat
GINOP 1.3.5. azonosító jelű „Nemzeti turisztikai marketing és keresletösztönző program”

10.4. Támogatni kell a fogyatékos személyek akadálymentes könyvtárhasználatát, ennek keretén belül el kell végezni a könyvtárak szakértői szintű helyszíni vizsgálatát.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2016. december 31.
Forrás: 2015. és 2016. évi központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 20/11/1 sor, EFOP 3. prioritás 3. konstrukció és 4. prioritás 1. konstrukció

10.5. A 10.4. alpontban foglalt feladat megvalósulását követően, annak eredményeire támaszkodva támogatni kell a fogyatékosággal élő személyek könyvtárhasználatát segítő innovációkat és a könyvtári dokumentumok minél szélesebb körű hozzáférhetőségét.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: EFOP 3. prioritás 3. konstrukció és 4. prioritás 1. konstrukció

10.6. Módszertani támogatás nyújtásával, mentorhálózat létrehozásával támogatni kell a közművelődési szakemberek munkáját, valamint szakmai továbbképzését és felkészítését, hogy erősödhessen a helyi közösségek, azokon keresztül az egyének, különösen a fogyatékos személyek önálló cselekvési szándéka és képessége, továbbá társadalmi szerepvállalása.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
nemzetgazdasági miniszter
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: EFOP 1. prioritás 3. konstrukció

10.7. Biztosítani kell a munkaerő-piacról kiszorult hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű emberek, különösen a fogyatékos személyek formális oktatásba és a munkaerőpiacra történő be-, illetve visszalépését elősegítő, az egész életen át tartó tanulásához szükséges kompetenciák és önsegítő képességek fejlesztését.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: EFOP 3. prioritás 7. konstrukció

10.8. Kompetencia- és személyiségfejlesztő programokat kell indítani - elsősorban tanórán kívüli és szabadidős kulturális tevékenységek, nem formális, informális tanulási alkalmak megvalósításával -, melyek elősegítik a fogyatékos személyek tanuláshoz történő hozzáférését, az olvasási, szövegértési és digitális kompetenciák fejlesztését, valamint az anyanyelvi, a viselkedési és a befogadási kultúra fejlesztését.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: EFOP 3. prioritás 3. konstrukció

11. Többszörösen veszélyeztetett csoportok

11.1. A fogyatékos nők társadalmi integrációja érdekében pályázati programokat kell indítani a helyi önkormányzatok, civil szervezetek, egyházi közösségek részére.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: az EFOP 1.2.1. azonosító jelű, „Védőháló a családokért” elnevezésű projekt

11.2. Az emberi erőforrások minisztere által adományozható elismerést kell alapítani a fogyatékos gyermeket nevelő nevelőszülők számára munkájuk elismerése céljából.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2016. december 31.
Forrás: központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 20/18 és 20/20/6 sor

11.3. Felül kell vizsgálni az örökbe fogadni szándékozók felkészítését és a fogyatékos gyermeket örökbefogadók támogatásának lehetőségeit, és intézkedéseket - egyebek mellett szemléletformáló programokat - kell kidolgozni annak érdekében, hogy növekedjen az örökbefogadott fogyatékossgal élő gyermekek száma.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2016. december 31.
Forrás: központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet

11.4. Nevelőszülők, nevelőszülőket támogató gyermekvédelmi szakemberek számára a fogyatékos gyermekek nevelésével, ellátásával kapcsolatos ismeretek növelését, kompetenciáik fejlesztését célzó intézkedéseket kell kidolgozni és megvalósítani annak érdekében, hogy növekedjen a gyermekvédelmi szakellátáson belül a nevelőszülőknél élő fogyatékos gyermekek száma.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2017. november 30.
Forrás: az EFOP 3.8.2. azonosító jelű, „Szociális humán erőforrás fejlesztése fenntartótól függetlenül” elnevezésű projekt

11.5. Fejleszteni kell a súlyos és halmozottan fogyatékos gyermekek komplex ellátását, ezen belül kiemelt fontosságú a gyermekek szociális és egészségügyi szükségleteinek, valamint köznevelési ellátásának (fejlesztő nevelés-oktatás) személyi, szakmai, módszertani és infrastrukturális feltételeinek fejlesztése.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: a finanszírozás tervezett forrása az EFOP, melyről az éves fejlesztési keretek során születik döntés

11.6. Elő kell készíteni egy problématerképen alapuló, a meglévő szakmai adatokat és tapasztalatokat magában foglaló kutatási tervet a halmozottan fogyatékos személyek jelenlegi helyzetének feltárása érdekében.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2015. december 31.
Forrás: központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 20/20/8 sor

11.7. Kiemelt projekt keretében ki kell dolgozni és modellezni kell a kommunikációjukban súlyosan akadályozott személyek társadalmi integrációját biztosító minőségi komplex kommunikációs szolgáltatások rendszerét.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. december 31.
Forrás: a finanszírozás tervezett forrása az EFOP, melyről az éves fejlesztési keretek során születik döntés

12. Hozzáférhetőség

12.1. Meg kell valósítani a hozzáférés minél magasabb fokú szintjének elérése érdekében a projektben résztvevő kormányhivatalok „egyablakos ügyintézés”-t végző pontjainak (kormányablakok), illetve a kormányhivatalok ügyfelek fogadására szolgáló tereinek komplex (fizikai és infokommunikációs) akadálymentesítését.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Miniszterelnökséget vezető miniszter
Határidő: 2015. december 31.
Forrás: a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program 3.3.1/A-12/2 azonosító jelű, „a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése: akadálymentesítés” projekt

12.2. Előzetes felmérésre alapozva a hatályos szabványok figyelembevételével meg kell teremteni valamennyi fogyatékos személy számára a kormányzati honlapok hozzáférhetőségét.

Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter
Határidő: 2016. április 15.
Forrás: központi költségvetés XI. Miniszterelnökség fejezet

12.3. Aktualizálni kell az akadálymentes épített környezet tervezését segítő módszertani segédletet.

Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter
emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2015. október 1.
Forrás: központi költségvetés XI. Miniszterelnökség fejezet, 30/1/38 sor

12.4. Folytatni kell a közszolgáltatások komplex akadálymentesítését, ennek keretében biztosítani kell járási szinten legalább egy bölcsőde, óvoda, továbbá alapfokú oktatási intézmény teljes körű hozzáférhetőségét.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2018. április 15.
Forrás: a finanszírozás tervezett forrása az EFOP, melyről az éves fejlesztési keretek során születik döntés

12.5. Ki kell dolgozni a pénzügyi szolgáltatások egyenlő esélyű és biztonságos hozzáférhetőségének jogszabályi keretrendszerét.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: 2015. december 31.
Forrás: forrást nem igényel

12.6. A látássérült személyek médiaszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférése érdekében audio-narráció alkalmazásával kell modellprogramot indítani.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2017. december 31.
Forrás: központi költségvetés XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet

---

TARTALOMJEGYZÉK

1653/2015. (IX. 14.) Korm. határozat	1
az Országos Fogytékosságügyi Program végrehajtásának 2015-2018. évekre vonatkozó Intézkedési Tervéről	1
1. melléklet az 1653/2015. (IX. 14.) Korm. határozathoz	2
Az Országos Fogytékosságügyi Program végrehajtásának 2015-2018. évekre vonatkozó Intézkedési Terve	2